

SYLLABUS I LËNDËS “E DREJTA KUSHTETUESE POZITIVE”

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Juridik
Titulli i lëndës:	E drejta kushtetuse pozitive
Programi:	Juridik
Niveli:	Bachelor
Statusi lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	II
Numri i orëve në javë:	3+2
Vlera në kredi – ECTS:	6
Koha / lokacioni:	Fakulteti Juridik
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof.Asoc.dr.Arif Riza
Të dhënat kontaktuese:	arif.riza@uni-prizren.com
Përshkrimi i lëndës:	Lënda “E drejta kushtetuse pozitive” studion sistemin normativ kushtetuese të aplikueshëm në Republikën e Kosovës. Përmes saj ofrohen njohuri sa i përket sanksionimit dhe funksionimit të rendit kushtetues në Republikën e Kosovës.
Qëllimi i lëndës:	Kjo lëndë ka për qëllim të përcjellë njohuri tek studentët e studimeve baçelor lidhur me pjesën teorike të së Drejtës Kushtetuese Pozitive si degë e veçantë e së drejtës. Vlenë të potencohet se studentët do të analizojnë burimet e së drejtës kushtetuesenë Republikën e Kosovës, strukturën e kushtetutës së Republikës së Kosovës si dhe aktet e tjera relevante që e sanksionojnë sistemin kushtetues në shtetin tonë. Vëmendje e veçantë do t’i kushtohet organizimit dhe fushëveprimit të organeve kushtetuese në Republikën e Kosovës.
Rezultatet e të nxënit:	Në përfundim të lëndës, studentët duhet të jenë të aftë të: <ul style="list-style-type: none"> ❖ kuptojnë rregullimin e sistemit kushtetues në Republikën e Kosovës, ❖ kuptojnë organizimin dhe fushëveprimin e institucioneve kushtetuese në Republikën e Kosovës, ❖ respektojnë të drejtat e garantuara kushtetuese në jetën e përditshme, ❖ zbatojnë njohuritë e gjeneruara lidhur me të drejtat e garantuara kushtetuese, ❖ materializojnë me sukses në praktikë të gjitha njohuritë e përfituara nga kjo lëndë.

Ngarkesa e studentit (duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej
Ligjërata	3	15	45
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Punë praktike			
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	¼	4
Ushtrime në terren			
Kollokfiume, seminare	1	1/1	1
Detyra të shtëpisë	1	1/1	1
Koha e studimit vetanëk të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	3	15	45
Përgatitja përfundimtare për provim	2	1/10	20
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuis,provim final)	1	½	2
Projektet, prezantimet ,etj	1	½	2
Totali			150 orë (6 ECTS)
Metodologjia e mësimdhënies:	Kjo lëndë do të realizohet përmes ligjëratave interaktiv, studimeve te rastit dhe permes mjeteve audio-vizuele. Ligjerata do te kombinohen me prezentime ku kërkohet nga studentet qe te kyçen ne proces, do te analizohen edhe dokumente, ligje, konventa, dhe materiajle te tjera te nevojshme.		
Metodologjia e vlerësimit:	Vlerësimi i njohurive të studentëve bëhet gjatë tërë semestrit, duke përfshirë pjesëmarrjen dhe aktivitetin e tyre gjatë ligjëratave, ushtrimeve, si dhe gjatë prezantimeve dhe diskutimeve në klasë. Provimi mbahet me test me shkrim ose me gojë. - Pjesëmarrja dhe angazhimi në ligjërata 5 % -Pjesëmarrja dhe angazhimi në orët e ushtrimeve5 % -Punimet seminarike 10 % -Provimi 80 %		
Literatura			
Literatura primare:	1. Arsim Bajrami & Florent Muçaj, "E drejta kushtetuese", Prishtinë 2018. 2. Arsim Bajrami, "Sistemi kushtetues i Republikës së Kosovës", Prishtinë, 2011. 3. Kushtetuta e Republikës së Kosovës		

	<p>4. Enver Hasani, “E drejta kushtetuese”-Studim kritik mbi librin “E drejta kushtetuese” të autorëve A.Bajrami e F.Muqaj”, Prishtinë, 2018.</p> <p>5. Hazër Susuri, “E drejta Kushtetuese”, Botimi i parë, Prishtinë 2017.</p> <p>6. Aurela Anastasi, “E drejta kushtetuese” (Për studentët e fakultetit të drejtësisë), Tiranë 2004.</p> <p>7. Marko, Joseph. "The new Kosovo constitution in a regional comparative perspective." Review of Central and East European Law 33.4 (2008): 437-450.</p>
Literatura shtesë:	<p>1. Enver Hasani & Ivan Cukalovic, “Kushtetuta e Republikës së Kosovës-Komentar”, Botimi 2013, Prishtinë.</p> <p>2. Konventa Evropiane për të Drejtat e Njeriut</p> <p>3. Ligji nr. 03/L-094 për Presidentin e Republikës së Kosovës</p> <p>4. Rregullore nr. 09/2011 e punës së Qeverisë së Republikës së Kosovës</p> <p>5. Ligji nr.06/L-54 për Gjykatat</p> <p>6. Ligji nr. 06/L-055 për Këshillin Gjyqësor të Kosovës</p> <p>7. Ligji nr. 03/L-121 për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës</p> <p>8. Ligji nr. 04/L-076 për Policinë</p> <p>9. Ligji nr. 06/L-123 për Forcën e Sigurisë së Kosovës</p> <p>10. Ligji nr. 03/L-040 për vetëqeverisjen lokale</p>

Plani i dizajnuar i mësimi:		
Java	Ligjërata	Ushtrime
<i>Java e parë:</i>	<p>Prezentim hyrës i planprogramit të lëndës</p> <p>Burimet e së drejtës kushtetuese në Republikën e Kosovës</p> <p>Deklarata e Pavarësisë së Kosovës</p> <p>Përmbajtja e Deklaratës së Pavarësisë së Kosovës</p> <p>Kushtetuta e Republikës së Kosovës</p> <p>Misioni dhe tiparet e Kushtetutës së Republikës së Kosovës</p> <p>Parimet e Kushtetutës së Republikës së Kosovës</p>	<p>Prezentim hyrës i metodologjisë së punës në ushtrime</p> <p>Analizë e Deklaratës së Pavarësisë së Kosovës dhe Kushtetutës së Republikës së Kosovës</p>

<p><i>Java e dytë:</i></p>	<p>Hyrje në Kushtetutën e Republikës së Kosovës Struktura e Kushtetutës Preambula e Kushtetutës Dispozitat themelore të Kushtetutës</p>	<p>Analizë e premabulës dhe dispozitave themelore kushtetuese</p>
<p><i>Java e tretë:</i></p>	<p>Liritë dhe të drejtat e garantuara me Kushtetutën e Republikës së Kosovës Parimet e përgjithshme për të drejtat dhe liritë e njeriut Klasifikimi i të drejtave dhe lirive të njeriut Kufizimi i të drejtave dhe lirive të njeriut Mbrojtja kushtetuese e të drejtave dhe lirive të njeriut</p>	<p>Mbrojtja kushtetuese e të drejtave dhe lirive të njeriut- Kërkesa individuale kushtetuese, palët e legjitimuara dhe procedura para Gjykatës Kushtetuese të Kosovës</p>
<p><i>Java e katërt:</i></p>	<p>Të drejtat e komuniteteve dhe pjesëtarëve të tyre në sistemin kushtetues të Republikës së Kosovës Garancitë që ofron Kushtetuta për të drejtat e komuniteteve Parimet e përgjithshme të të drejtave të komuniteteve Detyrimet e Republikës së Kosovës në raport me të drejtat e komuniteteve Të drejtat e komuniteteve të garantuara në Kushtetutë</p>	<p>Përsëritje dhe diskutim lidhur me të drejtat e komuniteteve të garantuara në Kushtetutën e Republikës së Kosovës</p>
<p><i>Java e pestë:</i></p>	<p>Përfaqësimi i komuniteteve në organet e Republikës së Kosovës Përfaqësimi i komuniteteve në Kuvend Përfaqësimi i komuniteteve në Qeveri Përfaqësimi i komuniteteve në sistemin e drejtësisë Përfaqësimi i komuniteteve në Gjykatën Kushtetuese Përfaqësimi i komuniteteve në organet lokale Përfaqësimi i komuniteteve në organet e sigurisë</p>	<p>Përsëritje-përfaqësimi i komuniteteve në organet e Republikës së Kosovës, në veçanti në Këshillin Konsultativ për Komunitete</p>

	Përfaqësimi i komuniteteve në kuadër të Presidencës dhe Këshillit Konsultativ për Komunitete	
<i>Java e gjashtë:</i>	Kuvendi i Republikës së Kosovës Struktura organizative e Kuvendit Zgjedhja dhe mandati i Kuvendit Imuniteti i deputetëve Kompetencat e Kuvendit Procesi i miratimit të ligjeve Legjislacioni me interes vital Shpërndarja e Kuvendit	Rast studimor-procesi i miratimit të ligjeve
<i>Java e shtatë:</i>	Komisionet në Kuvendin e Republikës së Kosovës Llojet e komisioneve Përbërja e komisioneve Funksionimi i komisioneve Raportimi i komisioneve Nënkomisionet, përbërja dhe funksionimi i tyre	Analizë e Rregullores të Kuvendit të Republikës së Kosovës lidhur me komisionet
<i>Java e tetë:</i>	Presidenti i Republikës së Kosovës Statusi i Presidentit Kushtet për zgjedhjen e Presidentit Procedura e zgjedhjes së Presidentit Mandati dhe betimit i Presidentit Kompetencat e Presidentit Imuniteti i Presidentit Mungesa e përkohëshme dhe shkarkim i i Presidentit	Rast studimi-Aktgjykimi në rastin nr. KO 47/10 dhe në rastin nr. KO 29/11
<i>Java e nëntë:</i>	Qeveria e Republikës së Kosovës Përbërja e Qeverisë Zgjedhja e Kryeministrit dhe Qeverisë Kompetencat e Qeverisë Kontrolli parlamentar i Qeverisë	Rast studimit-Aktgjykim në rastin nr.KO 103/14

<p><i>Java e dhjetë:</i></p>	<p>Sistemi i drejtësisë në Republikën e Kosovës Parimet e përgjithëshme të sistemit të drejtësisë Organizimi i gjykatave dhe juridiksioni Emërimi, shkarkimi, riemërimi dhe transferimi i gjyqtarëve Këshilli Gjyqësor i Kosovës, përbërja sipas ndyshimeve kushtetuese Kompetencat e Këshillit Gjyqësor të Kosovës Organizimi i Prokurorisë dhe juridiksioni Këshilli Prokurorial i Kosovës, përbërja dhe kompetencat Avokatura</p>	<p>Përsëritje-sistemi i drejtësisë në Republikën e Kosovës</p>
<p><i>Java e njëmbëdhjetë:</i></p>	<p>Gjykata Kushtetuese në Republikën e Kosovës Përbërja e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës dhe mënyra e zgjedhjes së gjyqtarëve Juridiksioni dhe palët e autorizuara Llojet e vendimeve dhe efekti i tyre Buxheti i Gjykatës Kushtetuese</p>	<p>Ligji Nr. 03/L-121 për Gjykatën kushtetuese dhe Rregullores së punës</p>
<p><i>Java e dymbëdhjetë:</i></p>	<p>Sektori i Sigurisë në Republikën e Kosovës Forca e Sigurisë së Kosovës Këshilli i Sigurisë së Kosovës Policia e Kosovës Agjencia e Kosovës për Intelgjencë Autoriteti Civil i Aviacionit</p>	<p>Përsëritje-Sektori i sigurisë në Republikën e Kosovës</p>
<p><i>Java e trembëdhjetë:</i></p>	<p>Institucionet e pavarura në Republikën e Kosovës Avokati i popullit Auditori i përgjithshëm Komisioni Qendror i Zgjedhjeve Banka Qendrore e Kosovës Komisioni i pavarur i mediave Institucionet e tjera të pavarura (Agjencitë e pavarura)</p>	<p>Përsëritje-Institucionet e pavarura në Republikën e Kosovës</p>

<i>Java e katërbëdhjetë:</i>	Qeverisja lokale dhe organizimi territorial në Republikën e Kosovës Organizimi dhe funksionimi i vetëqeverisjes lokale Komuna në Republikën e Kosovës Organet komunale Aktet e organeve komunale Llojet e kompetencave komunale Financat komunale	Analizë e Kapitullit X “Qeverisja Lokale dhe Organizimi Territorial” të Kushtetutës së Republikës së Kosovës dhe Ligjit nr. 03/L-040 për vetëqeverisjen lokale
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Përgaditje për provim	Rikapitulim i temave të trajtuara

Politikat akademike dhe kodi i sjelljes

Studentët janë të obliguar :

- Studentët obligohen ta respektojnë orarin e ligjëratave dhe ushtrimeve.
- Studentët duhet t’i ndjekin me rregull ligjëratat dhe ushtrimet.
- Studenti që në ligjërata dhe ushtrime mungon më tepër se tre herë, në vlerësimin përfundimtar (provim) me automatizëm i largohen dhjetë (10) pikë nga totali i pikëve të arritura, me përjashtim të situatave të caktura për të cilat arsyetohen shkaqet e mungesës.
- Kopjimi gjatë provimit dhe çdo lloj plagjiati janë të ndaluara.
- Të respektohet Kodi i Etikës për Studentët i Universitetit “Ukshin Hoti” në Prizren.